

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

MEDLEMMER:
DIS-Norge
Forbundet KYSTEN
Fortidsminneforening
HIFO – Den norske historiske forening
Landsforbundet av Motorhistoriske
Kjøretøyklubber
Landslaget for lokalhistorie
Landslaget for lokalhistorie i Skolen
Landslaget for Lokal- og Privatarkiv
Museumsbanerådet
Norges Husflidslag
Norges Metallsøkerforening
Norsk Folkeminnelag
Norsk folkedraktsforum
Norsk Forening for Fartøyvern
Norsk Fyrhistorisk Forening
Norsk Jernbaneklubb
Norsk Kulturarv
Norsk Skipsfartshistorisk Selskap
Rutebilhistorisk Forening

Oslo, 30.september 2008

Evalueringsrapport om ABM-Utvikling: Høringsuttalelse fra Norges kulturvernforbund

Det vises Kultur- og kirkedepartementets utsendelse til høring av evalueringsrapport om ABM-Utvikling med frist 1. oktober 2008. På bakgrunn av behandling i Norges Kulturvernforbunds styre, vil vi avgi uttalelse i det følgende.

Norges Kulturvernforbund har 19 landsdekkende frivillige kulturvernorganisasjoner med til sammen om lag 190 000 medlemmer. Forbundets arbeidsfelt favner store deler av kulturvernfeltet med faste, bevegelige og immaterielle kulturminner. Det legges ned et omfattende arbeid i alle våre organisasjoner basert på frivillig og meget godt motivert innsats på et høyt faglig nivå. Vi representerer i tillegg til Norsk Museumsforbund den viktigste NGO i Norge innen kulturvernet.

Våre organisasjoner har viktige samarbeidsflater sentralt og lokalt inn mot arkiv, museum og bibliotek.

Det er f.eks. etablert viktige samarbeidsrelasjoner sentralt med Riksarkivet når det gjelder digital registrering av personrettet arkivmateriale og Statsarkivene er sentrale faglige møteplasser for slektsforskning og historielag. Vårt medlem Landslaget for Lokal- og Privatarkiv samarbeider på viktige punkter med ABM-

Norges kulturvernforbund • Stortingsgaten 12 • 0161 Oslo

Telefon 913 44 271

E-post: post@kulturvern.no • Hjemmeside: www.kulturvern.no

Bankkontonr. 5210.05.12971 • Org. nr. 975977420

Utvikling og utfører et stort arbeid lokalt. Alle våre medlemsorganisasjoner arbeider med arkivfaglig materiale for dokumentasjon i kulturvernet. Det arbeidet som foregår i våre medlemsorganisasjoner har således stor betydning for tilgangen til private arkiv.

Alle våre medlemsorganisasjoner og mange av våre medlemmer arbeider sammen med lokale museum. Dette inkluderer historielag, slektsforskerlag, jernbanehistorikere, museumsbaner, kystlag og fartøyvern, fyrhistorisk interesserte, kjøretøyklubber, bygningsvern og mange flere. Blant de som engasjerer seg frivillig i museene vil en finne mange som også er medlem i våre organisasjoner.

Bibliotek er møteplasser lokalt og har bøker, arkivmateriale og annen dokumentasjon som brukes mye i våre medlemsorganisasjoner.

Mange av våre organisasjoner, inkludert Norges kulturvernforbund, får årlig økonomisk støtte fra Kultur- og kirkedepartementet gjennom ABM-Utvikling. Norges Kulturvernforbund har etter hvert utviklet et meget godt kontaktgrunnlag med departementet og har i forbindelse med Kulturminneåret 2009 etablert nye og positive relasjoner med ABM-Utvikling i tillegg til de konkrete etablerte samarbeidsrelasjoner.

Til tross for dette omfattende samarbeid er det felt vi representerer ikke nevnt i evalueringsrapporten om ABM-Utvikling. Dette er for oss både overraskende og skuffende. Det står i stor kontrast til den faktiske situasjonen rundt omkring i landet og som det er nevnt eksempler på ovenfor.

Vi vil spesielt vise til ABM-Utviklings arbeid med museumsreformen. En av de virkelig store og gjennomgripende konsekvensene av denne reformen har vært hvordan de frivillige organisasjonene som tidligere arbeidet mye tettere sammen med museer av ulikt slag, etter konsolideringene ikke lenger er med i museumsstyrene og hatt store problemer med å finne sin plass etter konsolideringen.

Det arbeidet som foregår med privatarkiv i de frivillige kulturvernorganisasjoner er ikke nevnt i evalueringsrapporten.

Det er vanskelig for oss å bedømme og forstå den manglende omtalen i evalueringsrapporten. En ting er selve evalueringsrapporten, noe annet er at det frivillige kulturvernfeltet ut fra dette på langt nær kan ha tilstrekkelig prioritet i ABM-Utvikling. Det blir heller ikke mulig for oss å uttale oss om andre sider ved når det frivillige arbeidet ikke er tenkt på og tatt med i høringsgrunnlaget.

Gjennom arbeidet med Kulturminneåret står det frivillige arbeidet fram som en meget stor bevegelse som i sine lokalsamfunn har godt samarbeid med ulike abm-institusjoner som vi også finner regionalt og nasjonalt. Vi vil oppfordre departementet til å lage en egen undersøkelse om verdien, organisering, økonomi og omfanget av det frivillige arbeidet innen kulturvernsektoren.

Etter vår vurdering bør det i kjølvannet av denne evalueringsrapporten tas et krafttak for å sette det frivillige kulturvernarbeidet på dagsorden i ABM-Utvikling. Det bør vurderes om en har den rette kompetansen og om ABM-Utvikling må få

en tydeligere organisering som følger opp bedre. Det finnes i dag ikke en enhet i ABM-Utvikling som har et helhetlig ansvar på dette feltet, noe som hadde vært en stor fordel.

For Kulturvernforbundet

Johan Helberg
Styreleder

Jan Solberg
Generalsekretær